

شناسایی و اولویت‌بندی عوامل کلیدی موفقیت در پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی

سیدعلی نقوی^۱، سیدحبیب‌الله میرغفوری^۲، علی مروقی شریف‌آبادی^۳

۱. کارشناس ارشد مدیریت صنعتی دانشگاه علم و هنر*
۲. دانشیار گروه مدیریت صنعتی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه یزد
۳. استادیار گروه مدیریت صنعتی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه یزد

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۰۳/۰۵

تاریخ دریافت: ۱۳۹۳/۱۲/۱۶

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر در پیاده‌سازی موفق مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی با استفاده از رویکرد مدل‌سازی ساختاری تفسیری می‌باشد. این پژوهش به لحاظ هدف، کاربردی بوده و از نظر ماهیت و روش در زمرة مطالعات توصیفی – تحلیلی قرار دارد. جامعه آماری این پژوهش از دو بخش تشکیل شده است؛ در بخش اول به‌منظور شناسایی عوامل کلیدی موفقیت در پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی براساس منطق مدل‌های تحلیل عاملی، یک نمونه ۲۵۰ نفری از کارکنان سازمان‌های ورزشی اعم از سازمان تربیت بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و ادارات کل تربیت‌بدنی استان‌های منتخب به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب گشت و مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در بخش دوم نیز به‌منظور اولویت‌بندی عوامل کلیدی شناسایی شده، از ۱۰ نفر از خبرگان که تسلط علمی و عملی بر موضوع پژوهش داشته‌اند استفاده گردید. نتایج تحلیل عاملی تأییدی نشان می‌دهد که نه عامل مدیریت، ساختار سازمانی، معماری دانش، فرهنگ، منابع انسانی، فناوری اطلاعات، فرایندهای دانشی، پاداش‌های انگیزشی و محتواهای دانش به عنوان عوامل کلیدی موفقیت در پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی به‌شمار می‌آیند. همچنین، نتایج مدل‌سازی ساختاری تفسیری بیانگر آن است که عامل مدیریت، بالاترین قدرت نفوذ و کمترین وابستگی را در بین هشت عامل کلیدی دیگر دارد.

واژگان کلیدی: سازمان‌های ورزشی، مدل‌سازی ساختاری تفسیری، مدیریت دانش

مقدمه

امروزه، ورزش و سازمان‌های ورزشی به منظور حضور کارا و مؤثر در عرصه‌های مختلف ورزشی، اقتصادی و اجتماعی، چاره‌ای جز توجه بیشتر به حوزه‌های مختلف مدیریت داشت^۱ را ندارند. تخصص‌گرایی در ورزش و نفوذ ورزش و سازمان‌های ورزشی در لایه‌های مختلف زندگی جوامع بشری، انطباق‌پذیری با شرایط مختلف و متغیر فعلی را امری اجتناب‌ناپذیر ساخته است. توجه به مدیریت دانش می‌تواند فراهم‌کننده حضور و عملکرد پویای ورزش و سازمان‌های ورزشی در عرصه‌های گوناگون باشد (جابری، سلیمی و خزائی پول، ۱۳۹۲، ۵۶).

مدیریت دانش، مجموعه راهبردها و فرایندهایی است که می‌تواند چرخه جریان دانش را به منظور برآورده ساختن انتظارات سازمان، مشتریان و ذی‌نفعان در کل سازمان مدیریت نموده و دانش مطلوب و موردنیاز سازمان را در اختیار صاحبان منافع آن سازمان قرار دهد (نعمتی، ۱۳۸۹، ۳۲). در حقیقت، مدیریت دانش فرایند گسترشده‌ای است که امر شناسایی، سازماندهی، انتقال و استفاده صحیح از اطلاعات و تجربیات داخلی سازمان را مورد توجه قرار می‌دهد (جعفری‌مقدم، ۱۳۸۸، ۱۱؛ باتی^۲ و همکاران، ۲۰۱۱، ۲۸۴۹). در دنیای امروز، دانش یکی از مهم‌ترین دارایی‌های سازمان‌ها است و شاید به همین دلیل است که گروهی از پژوهشگران و صاحب‌نظران، مدیریت دانش را چالش کشف دانایی‌های فردی جهت تبدیل آن به یک موضوع اطلاعاتی، بهنحوی که بتوان به راحتی آن را در پایگاه‌های اطلاعاتی ذخیره کرد، با دیگران مبادله نمود و در فرایند کارهای روزمره استفاده کرد تعریف می‌کنند (اسمیت، ۲۰۰۴، ۳۷۳؛ شاکر، ۲۰۰۷، ۲۱؛ چانگ و وانگ^۳، ۲۰۰۹، ۱۶۷؛ اجمل و همکاران^۴، ۲۰۱۰، ۱۵۹). به دلیل ارتباط مدیریت دانش و ارزشمندترین سرمایه سازمانی؛ یعنی سرمایه‌های فکری^۵، اهمیت این موضوع نزد اندیشمندان و مدیران اجرایی روزبه‌روز افزایش می‌یابد. مدیریت دانش با تبدیل سرمایه‌های انسانی به دارایی‌های فکری سازمان‌یافته، برای سازمان‌ها ارزش‌آفرینی می‌کند (رولند و احسان، ۲۰۰۴، ۱۵۷). با تغییر دانش به یک منبع راهبردی برای رقابت و بقای سازمان‌ها و جوامع، نیاز به توسعه و اشراف بر روش‌های خلق، اشتراک و به کارگیری آن حیاتی می‌شود. علاوه بر این، تقاضا برای افزایش ذخیره دانش و توزیع آن منجر می‌شود

-
1. Knowledge Management
  2. Bhatti
  3. Smiti
  4. Chang & Wang
  5. Ajmal
  6. Intellectual Capital

(چو و لم^۱، ۲۰۰۵، ۱۱). مدیریت سازمان‌ها با تکیه بر دانش برتر، امکان اتخاذ تصمیمات معقول‌تر در موضوعات مهم و بهبود عملکردهای مبتنی بر دانش را فراهم می‌آورند؛ از این‌رو، مدیریت دانش مقوله‌ای مهم‌تر از خود دانش محسوب می‌شود و سازمان‌ها در پی آن هستند تا چگونگی تبدیل اطلاعات و دانسته‌های فردی و سازمانی به دانش و مهارت‌های فردی و گروهی را تبیین و روشن نمایند (میلس و اسمیت^۲، ۲۰۱۱، ۱۵۹). همچنین، اجرای موفقیت‌آمیز مدیریت دانش، نیازمند نگرشی همه‌جانبه و فراگیر به عوامل مختلف سازمانی است (شی و چینگ^۳، ۲۰۰۵، ۵۸۳). تاکنون، در ارتباط با شناسایی عوامل کلیدی موفقیت مدیریت دانش پژوهش‌های مختلفی انجام شده است. گروهی از پژوهشگران، موفقیت مدیریت دانش را به صورت کلی موردمطالعه قرار داده‌اند و سعی کرده‌اند تا حدامکان، طیف وسیع‌تری را تحت پوشش قرار دهند. این مطالعات، به‌ویژه آن‌هایی است که در اوایل جنبش مدیریت دانش صورت گرفته‌اند. از جمله این‌ها می‌توان به پژوهش اسکیرم و آمیدن^۴ (۱۹۹۷) اشاره کرد. آن‌ها درخصوص پیاده‌سازی مدیریت دانش، هفت عامل کلیدی را شناسایی کردند که عبارت هستند از: الزام مستحکم به کسب‌وکار، معماری و چشم‌انداز، رهبری دانش، فرهنگ تسهیم و خلق دانش، یادگیری مستمر، زیرساخت فناوری توسعه‌یافته و فرایندهای دانش سازمانی. داونپورت و همکاران^۵ (۱۹۹۸) نیز با مطالعه‌ای گسترده به صورت اکتشافی در ۳۱ پژوهه مدیریت دانش در ۲۴ شرکت به تعیین عوامل کلیدی مرتبط با پیاده‌سازی مدیریت دانش پرداختند. آن‌ها از میان ۱۸ پژوهه موفق، هشت عامل کلیدی موفقیت را شناسایی کردند که عبارت بودند از: ارزش صنعت، زبان و هدف مشترک، ساختار دانش انعطاف‌پذیر و استاندارد، کانال‌های چندگانه برای انتقال دانش، فرهنگ دانش‌پستن، زیرساخت سازمانی و فنی، اقدامات انگیزشی و حمایت مدیریت ارشد. علاوه‌بر این، پژوهش دیگری که به شناسایی عوامل کلیدی موفقیت در قلمروی مدیریت دانش پرداخته است، توسط هلسپل و جوشی^۶ (۲۰۰۰) انجام گرفت. ابتدا، آن‌ها با مطالعه ادبیات مدیریت دانش، دسته‌ای از عوامل را استخراج نمودند و درنهایت، با استفاده از تکنیک دلفی، عوامل شناسایی شده را در جامعه خبرگانی متشکل از یک هیأت بین‌المللی از متخصصان و دستاندرکاران مدیریت دانش موردازیابی قرار دادند. آن‌ها سه طبقه اصلی از اثرگذارها (مدیریتی، منابع و محیطی) که عوامل کلیدی در درون هریک از این اثرگذارها قرار دارد را معرفی کردند.

-
1. Chua & Lam
  2. Mills & Smith
  3. Shih & Ching
  4. Skyrme & Amidon
  5. Davenport
  6. Holsapple & Joshi

اثرگذارهای مدیریتی دارای چهار عامل کلیدی می‌باشند که عبارت هستند از: هماهنگی، کنترل، رهبری و شاخص‌ها. همچنین، اثرگذارهای منابع مشکل از دانش، افراد، منابع مالی وغیرمالی هستند؛ در حالی که اثرگذارهای محیطی دربرگیرنده رقابت، بازار، اضطرار زمانی و جو اقتصادی و دولتی می‌باشند. چریدس و همکاران^۱ (۲۰۰۳) عوامل کلیدی گوناگونی را برای پیاده‌سازی موفقیت-آمیز مدیریت دانش در حوزه‌های وظیفه‌ای سازمان شناسایی کردند که استراتژی، مدیریت منابع انسانی، فناوری اطلاعات، بازاریابی و کیفیت از عوامل کلیدی آن‌ها بود. علاوه‌براین، در پژوهشی که هانگ و همکاران^۲ (۲۰۰۵) درخصوص عوامل کلیدی موفقیت در به‌کارگیری سیستم مدیریت دانش برای صنعت داروسازی انجام دادند، هفت عامل کلیدی موفقیت در سیستم مدیریت دانش به شرح زیر شناسایی گردید: استراتژی الگوگیری و ساختار دانشی اثربخش، فرهنگ سازمانی، زیرساخت سیستم اطلاعاتی، درگیری و آموزش افراد، رهبری و تعهد قوی مدیریت ارشد، محیط یادگیری و کنترل منابع و ارزیابی از آموزش حرفه‌ای و کار تیمی. گروهی از پژوهشگران نیز با ارائه مدل‌های سنجش آمادگی و بررسی زیرساخت‌های موردنیاز برای پیاده‌سازی مدیریت دانش، عواملی را جهت پیاده‌سازی موفق مدیریت دانش در مدل‌های خود نام برده‌اند؛ به عنوان نمونه، محمدی و همکاران (۲۰۰۹) یک مطالعه سیتماتیک را به منظور تعیین میزان آمادگی سازمان‌های کوچک و متوسط ارائه کردند. آن‌ها پنج عامل سازمانی شامل: دیدگاه مناسب برای تغییر، زیرساخت فنی، ساختار سازمانی، پشیبانی از تغییر و فرهنگ سازمانی را در ارزیابی میزان آمادگی و موفقیت مدیریت دانش لحاظ کردند. گروهی دیگر نیز عوامل موفقیت مدیریت دانش را از بررسی ادبیات مدیریت دانش به دست آورده‌اند که در این‌زمینه می‌توان مطالعات وی و همکاران^۳ (۲۰۰۹) و لیندنر و والد^۴ (۲۰۱۰) را نام برد. آن‌ها در پژوهش خود به عوامل موفقیت شامل: صداقت و فرهنگ سازمانی باز، رهبری و حمایت مدیریت ارشد، مشارکت کارکنان، آموزش کارکنان، کار تیمی درست، تقویت کارکنان، زیرساخت سیستم‌های اطلاعاتی، سنجش عملکرد در مدیریت دانش و فرایندهای دانشی در سازمان اشاره کردند. همان‌گونه که ملاحظه می‌شود، پژوهش‌های متعددی پیرامون مدیریت دانش صورت گرفته است، اما درخصوص شناسایی و اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر موفقیت مدیریت دانش در سازمان‌ها، مطالعات اندکی انجام گرفته است. با عنایت به این موضوع که پژوهش‌های چندانی در این‌زمینه در

1. Chourides

2. Hung

3. Wei

4. Lindner & Wald

حوزهٔ ورزش و سازمان‌های ورزشی کشور صورت نگرفته است و با توجه به این‌که سازمان تربیت-بدنی، ادارات کل تربیت‌بدنی و فدارسیون‌های ورزشی، در زمرة سازمان‌هایی به‌حساب می‌آیند که مدیران آن‌ها عمدتاً تحت تأثیر توجه و حساسیت افراد جامعه به اثربخشی آن‌ها، در پی افزایش اثربخشی و کسب برتری در صحنه رقابت با سازمان‌های رقیب هستند، یکی از شیوه‌های مؤثر جهت حفظ رقابت در صحنه بین‌المللی و افزایش اثربخشی سازمان، بهره‌گیری از سیستم اثربخش مدیریت دانش در سازمان‌ها می‌باشد؛ بنابراین، انجام پژوهشی به‌منظور شناسایی و اولویت‌بندی عوامل کلیدی موفقیت در پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی کشور به‌عنوان متولیان و برنامه‌ریزان ورزش کشور که نقش مهمی در توسعهٔ ورزش کشور در تمام سطوح دارند، ضروری به‌نظر می‌رسد؛ از این‌رو، در این پژوهش تلاش شده است تا به سؤال‌های زیر پاسخ داده شود: عوامل کلیدی موفقیت در پیاده‌سازی سیستم مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی کدام موارد هستند؟ و ارتباط و اولویت این عوامل در سازمان‌های ورزشی چگونه است؟ پاسخ‌دادن به این سؤالات به‌منظور پیاده‌سازی سیستم مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی حیاتی می‌باشد.

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر به‌لحاظ هدف، کاربردی بوده و از منظر ماهیت و روش، توصیفی - تحلیلی می‌باشد. در این پژوهش ابتدا پس از مطالعه و دسته‌بندی عوامل کلیدی معرفی شده به‌وسیلهٔ پژوهشگران دیگر، پرسشنامه‌ای با ۳۶ سؤال اصلی در مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت برای شناسایی عوامل کلیدی موفقیت در پیاده‌سازی سیستم مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی طراحی گردید. به‌منظور سنجش روایی پرسشنامه، عوامل و شاخص‌های شناسایی‌شده قبل از توزیع در جامعهٔ آماری، برای ۲۵ نفر از استادان و کارشناسان مدیریت دانش در دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی مختلف ارسال شد و نظرات و تغییرات پیشنهادی آن‌ها در پرسشنامهٔ نهایی اعمال گشت. همچنین، به‌دلیل استفاده از روش تحلیل عاملی در تحلیل اطلاعات، روایی پرسشنامه برای بار دوم سنجیده شد که نتیجهٔ تحلیل، نمایانگر مطلوبیت روایی پرسش‌ها می‌باشد. علاوه‌براین، جامعهٔ آماری بخش اول این پژوهش را کارکنان سازمان‌های ورزشی شامل: سازمان تربیت‌بدنی، فدراسیون‌های ورزشی و ادارات کل تربیت‌بدنی استان‌های منتخب تشکیل دادند. دلیل انتخاب این سازمان‌ها، تعمیم‌دادن نتایج به سازمان‌های ورزشی کشور بوده است. جامعهٔ آماری پژوهش شامل ۱۰۷۲ نفر بود که با استفاده از فرمول تعیین حجم نمونهٔ آماری کوکران، ۲۸۳ پرسشنامه به‌صورت تصادفی - طبقه‌ای میان اعضای جامعهٔ آماری توزیع گردید و پس از جمع‌آوری مشخص شد که تنها ۲۵۰ پرسشنامه از مجموع پرسشنامه‌های توزیع شده، برگشت داده شده است که این امر نشانگر نرخ بازگشت ۸۸ درصد

می باشد. پس از جمع آوری پرسش نامه ها، با استفاده از نرم افزار اس. بی. اس. اس^۱، پایایی پرسش نامه (۰/۹۳) به دست آمد که این مقدار مؤید پایایی بالای پرسش نامه می باشد. در این پژوهش علاوه بر محاسبه پایایی برای کل پرسش نامه، تحلیل پایایی نیز به صورت جداگانه برای هریک از عوامل کلیدی انجام گرفت که نتایج حاصل برای هریک از آن ها در جدول شماره یک ارائه شده است. در ادامه و براساس عوامل کلیدی شناسایی شده، با استفاده از تکیک مدل سازی ساختاری تفسیری از پاسخ دهنده گان (خبرگان) خواسته شد تا با مقایسه دوبعدی عوامل، رابطه آن ها (عدم وجود رابطه، وجود رابطه یک طرفه و وجود رابطه متقابل) را مشخص کنند. انجام فرایندهای مدل سازی ساختاری تفسیری، درنهایت، به اولویت بندی عوامل کلیدی موفقیت در پیاده سازی سیستم مدیریت دانش در سازمان های ورزشی در قالب مدل مدل سازی ساختاری تفسیری انجامید. شایان ذکر است که در بخش دوم نمونه گیری انجام نشد و پس از طراحی پرسش نامه، از نظرات ۱۰ نفر از خبرگان که تسلط علمی و عملی بر موضوع پژوهش داشتند استفاده گردید.

جدول ۱- نتایج آزمون پایایی عوامل کلیدی موفقیت مدیریت دانش

ردیف	عوامل کلیدی موفقیت مدیریت دانش	ضریب آلفای کرونباخ
۱	فرهنگ	۰/۹۳
۲	منابع انسانی	.۸۰
۳	فناوری اطلاعات	۰/۹۲
۴	فرایندهای دانشی	۰/۹۰
۵	پاداش های انگیزشی	۰/۹۴
۶	محتوای دانش	۰/۸۶
۷	مدیریت	۰/۹۵
۸	ساختار سازمانی	۰/۹۳
۹	معماری دانش	۰/۹۳

نتایج

جدول شماره دو اطلاعات جمعیت شناختی شرکت کنندگان در پژوهش را نشان می دهد.

جدول ۲- توزیع ویژگی‌های جمعیت‌شناختی جامعه مورد بررسی

مدرک تحصیلی				جنسیت			سازمان
درصد	تعداد	مدرک	درصد	تعداد	جنس		
۴/۵	۶	دیپلم	۳۶	۴۸	زن	سازمان تربیت‌بدنی	سازمان تربیت‌بدنی
۱۳	۱۷	کاردادانی					
۸۰	۱۰۷	کارشناسی	۶۴	۸۵	مرد		
۲/۵	۳	کارشناسی ارشد					
۴۳	۳۰	دیپلم	۲۱	۱۵	زن	فدارسیون‌های ورزشی	اداره کل تربیت‌بدنی استان‌های منتخب
۲۱	۲۲	کاردادانی					
۲۳	۱۶	کارشناسی	۷۹	۵۵	مرد		
۳	۲	کارشناسی ارشد					
۴۷	۲۲	دیپلم	۲۶	۱۲	زن	اداره کل تربیت‌بدنی استان‌های منتخب	اداره کل تربیت‌بدنی استان‌های منتخب
۲۳	۱۱	کاردادانی					
۲۶	۱۲	کارشناسی	۷۴	۳۵	مرد		
۴	۲	کارشناسی ارشد					

به منظور شناسایی عوامل کلیدی موفقیت در پیاده‌سازی سیستم مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی از روش تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد. جدول شماره سه نتایج آزمون کرویت بارتلت را می‌دهد. براین‌اساس، مقدار شاخص کفایت نمونه‌گیری کیزر- میر- اولکین^۱ در حدود (۰/۸۲) می- باشد که نشانگر کفایت نمونه‌برداری است. معناداربودن آزمون کرویت بارتلت نیز نشان می‌دهد که شرایط تحلیل عاملی برقرار است.

جدول ۳- نتایج آزمون کرویت بارتلت و کفایت نمونه‌گیری

شاخص آماری	مقدار
شاخص کفایت نمونه‌گیری	۰/۸۱۴
آزمون کرویت بارتلت	۱۱۲۲۸/۷۲۱
درجه آزادی	۶۳۰
سطح معناداری	۰/۰۰۱

با استفاده از روش تحلیل عاملی اکتشافی، مؤلفه‌های اصلی و چرخش واریماکس، ۳۶ متغیر

1. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO)

مطالعات مدیریت ورزشی شماره ۳۶، خرداد و تیر ۱۳۹۵

شناسایی شده در پژوهش، در نه بعد اصلی جای گرفتند و ۷۳/۸۹۹ درصد از کل واریانس را تبیین نمودند. این مقدار نشانگر مطلوبیت مدل در تبیین عوامل مؤثر بر موفقیت سیستم مدیریت دانش می‌باشد. نتایج نهایی تحلیل عاملی در جدول شماره چهار آمده است.

جدول ۴- واریانس توضیح‌داده شده توسط عوامل استخراج شده برای موفقیت سیستم مدیریت دانش

عوامل کلیدی	مقادیر ویژه				
	کل	درصد واریانس	درصد تجمعی	کل	درصد واریانس
مدیریت	۸/۳۶۶	۲۲/۳۸۷	۸/۰۵۹	۲۳/۲۳۹	۲۲/۲۲۹
فرهنگ	۶/۹۲۸	۱۹/۷۳۶	۷/۱۰۵	۴۲/۴۸۳	۱۹/۲۴۵
معماری دانش	۲/۶۸۴	۷/۲۴۲	۲/۶۰۷	۴۹/۹۳۸	۷/۴۵۴
ساختمان سازمانی	۱/۹۳۸	۵/۳۰۹	۱/۹۱۱	۵۵/۳۲۱	۵/۳۸۳
فاوری اطلاعات	۱/۸۱۶	۵/۱۵۶	۱/۸۵۶	۶۰/۳۶۶	۵/۰۴۴
فرایندهای دانشی	۱/۳۱۶	۳/۶۲۴	۱/۳۰۵	۶۴/۰۲۱	۳/۶۵۵
محتوای دانش	۱/۲۲۴	۳/۵۸۸	۱/۲۹۲	۶۷/۴۲۰	۳/۳۹۹
پاداش‌های انگیزشی	۱/۲۰۳	۳/۴۳۶	۱/۲۳۷	۷۰/۷۶۰	۳/۳۴۰
منابع انسانی	۱/۱۳۰	۳/۴۲۱	۱/۲۳۲	۷۳/۸۹۹	۱/۱۳۹

پس از شناسایی عوامل کلیدی موفقیت در پیاده‌سازی سیستم مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی، نوبت به وارد کردن این عوامل در ماتریس خود تعاملی ساختاری^۱ می‌شود. برای این منظور، نخست پرسشنامه‌ای طراحی گردید که کلیت آن همانند جدول شماره پنج می‌باشد؛ به این صورت که نه فاکتور انتخاب شده در سطر و ستون اول جدول ذکر گردید و از پاسخ‌دهندگان خواسته شد که نوع ارتباطات دو به دوی عوامل را مشخص کنند. این ماتریس توسط ۱۰ نفر از مدیران ستادی سازمان تربیت‌بدنی، مدیران فدارسیون‌های ورزشی و اداره کل تربیت‌بدنی و اساتید دانشگاه که تسلط علمی و عملی بر موضوع پژوهش داشتند تکمیل گردید. این ماتریس برای تجزیه و تحلیل ارتباط فی‌مابین عوامل کلیدی مدیریت دانش به صورت زوجی تشکیل و برای نشان‌دادن ارتباطات بین آن‌ها از چهار علامت ذیل استفاده گردید:

1. Structural Self Interaction Matrix

V: ارتباط یک طرفه از i به j

A: ارتباط یک طرفه از j به i

X: ارتباط دو طرفه از i به زو بالعکس

۰: هیچ ارتباطی بین i و وجود ندارد

جدول ۵- ماتریس خود تعاملی ساختاری

پس از تشکیل ماتریس خودتعاملی به ماتریس دریافتی اولیه می‌رسیم؛ بدین صورت که با تبدیل نمادهای روابط ماتریس خودتعاملی ساختاری به اعداد صفر و یک، بر حسب قوائید و قوانین ذیل می-توانیم به ماتریس، دریافتی، اولیه دست بیندازیم:

در صورتی که ورودی (j,i) (محل تلاقي سطر i و ستون j) در ماتریس خودتعاملي ساختاري V باشد

در ورودی (i,j) در ماتریس دسترسی یک و در ورودی (i,j) ، صفر قرار داده می‌شود.

در صورتی که ورودی (j,i) در ماتریس خودتعاملي ساختاری A باشد در ورودی (i,j) در ماتریس

دسترسی صفر و در ورودی (i,j)، یک قرار داده می‌شود.

در صورتی که ورودی (i,j) در ماتریس خودتعاملی ساختاری X باشد در ورودی (i,j) در ماتریس

دسترسی صفر و در ورودی (j,i)، یک قرار داده می‌شود.

در صورتی که ورودی (i,j) در ماتریس خودتعاملي ساختاري O باشد در ورودی (i,j) در ماتریس

دسترسی صفر و در ورودی (i,j) ، صفر قرار داده می‌شود.

علاوه بر این، پس از تشکیل ماتریس دریافتی اولیه، با دخیل نمودن انتقال پذیری در روابط متغیرها، ماتریس دریافتی نهایی به دست می‌آید. به این ترتیب می‌توان فاز بعدی از مراحل اجرای متداول‌تری مدل‌سازی ساختاری تفسیری^۱ را به انجام رساند. نتیجه استفاده از روابط متعدد بین متغیرها در جدول شماره شش قابل مشاهده می‌باشد. همچنین، در این جدول، قدرت نفوذ هر متغیر و میزان وابستگی هر متغیر نشان داده است. قدرت نفوذ هر متغیر عبارت است از تعداد نهایی متغیرهایی (شامل خود آن متغیر) که می‌توانند در ایجاد آن‌ها نقش داشته باشند. میزان وابستگی نیز عبارت است از تعداد نهایی متغیرهایی که باعث ایجاد متغیر مذکور می‌شوند.

جدول ۶- ماتریس دریافتی نهایی

	فرهنگ	مدیریت	ساختار سازمانی	فناوری اطلاعات	معماری دانش	پاداشهای انگیزشی	منابع انسانی	محتوای دانش	فرایندهای دانشی	قدرت وابستگی
۸	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۹	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۷	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	
۵	۱	۱	۱	۱	۰	۱	۰	۰	۰	
۸	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۱	
۲	۰	۰	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	
۲	۰	۱	۱	۰	۰	۰	۰	۰	۰	
۴	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۰	۰	۰	
۸	۱	۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	
۹	۶	۵	۹	۸	۶	۶	۵	۳	۵	

در مرحله بعد، ماتریس دریافتی نهایی به سطوح مختلف دسته‌بندی می‌شود. به منظور تعیین سطح متغیرها (عوامل) در مدل نهایی، به ازای هر کدام از آن‌ها، سه مجموعهٔ خروجی، ورودی و مشترک تشکیل گردید. در اولین جدول، متغیر یا متغیرهایی که اشتراک مجموعهٔ خروجی و ورودی آن‌ها یکی است در سلسله‌مراتب مدل‌سازی ساختاری تفسیری به عنوان متغیر سطح بالا محسوب می-

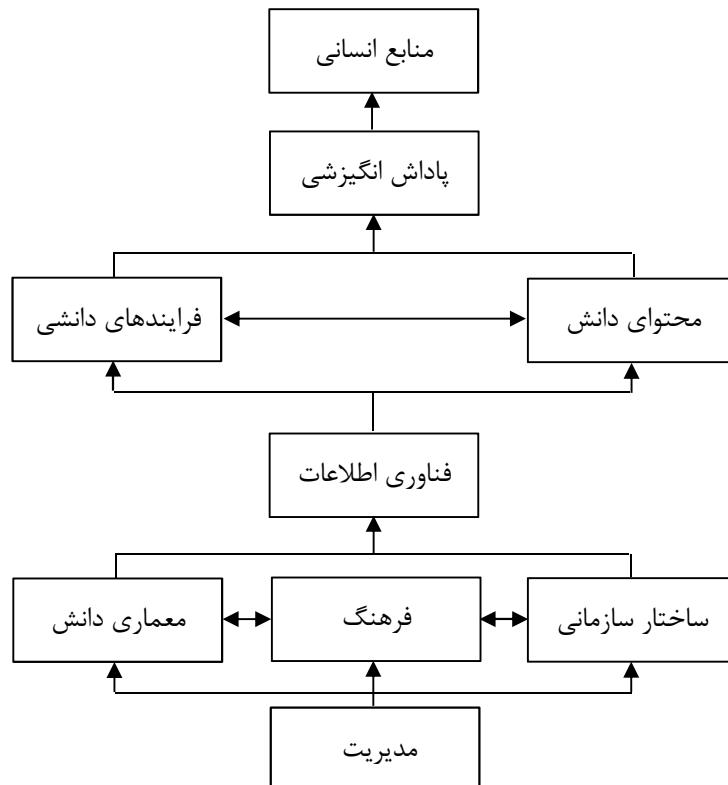
شوند. در پژوهش حاضر، در شش جدول، سطوح شش گانه متغیرها به دست آمد که به دلیل خلاصه نویسی، نتیجه نهایی این شش جدول در جدول شماره هفت آمده است.

جدول ۷- تعیین سطوح در سلسله‌مراتب مدل‌سازی ساختاری تفسیری

ردیف	عوامل	مجموعه خروجی	مجموعه ورودی	سطح
۱	فرهنگ	۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۹	۱-۲-۳-۵-۹	پنجم
۲	مدیریت	۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹	۱-۲-۹	ششم
۳	ساختار سازمانی	۱-۳-۴-۵-۶-۷-۹	۱-۳-۵-۹	پنجم
۴	فناوری اطلاعات	۴-۶-۷-۸-۹	۱-۲-۳-۴-۵-۹	چهارم
۵	معماری دانش	۱-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹	۱-۳-۵-۸-۹	پنجم
۶	پاداشهای انگیزشی	۶-۷	۱-۲-۳-۴-۵-۶-۸-۹	دوم
۷	منابع انسانی	۷-۸	۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹	اول
۸	محتوای دانش	۵-۶-۷-۸	۲-۴-۵-۷-۸	سوم
۹	فرایندهای دانشی	۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷-۹	۱-۲-۳-۴-۵-۹	سوم

همان‌طور که در جدول فوق ملاحظه می‌شود، عوامل کلیدی مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی به شش سطح طبقه‌بندی شده‌اند. در این بخش، عامل مدیریت در پایین‌ترین سطح قرار دارد که نشان‌دهنده اهمیت بالای این عامل در اجرای مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی می‌باشد. همچنانی، عوامل فرهنگ، ساختار سازمانی و معماری دانش در سطح پنجم و نیز عامل فناوری اطلاعات، از مهم‌ترین عوامل در مدل‌سازی ساختاری تفسیری شناخته شده‌اند و در پایین‌ترین سطوح آن قرار گرفته‌اند که این امر نشان از قدرت نفوذ بالای این عوامل در عوامل سطوح بالاتر و نیز اهمیت آن‌ها در پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی دارد.

با توجه به سطوح هریک از عوامل و نیز ماتریس دریافتی نهایی، می‌توان مدل اولیه ساختاری تفسیری را با درنظرگرفتن انتقال‌پذیری‌ها ترسیم کرد. به‌همین‌منظور، ابتدا متغیرها بر حسب سطح آن‌ها به ترتیب از بالا به پایین تنظیم می‌شوند. در پژوهش حاضر، متغیرها در شش سطح قرار گرفتند که عامل مدیریت در پایین‌ترین سطح با بیش‌ترین قدرت نفوذ و عامل منابع انسانی در بالاترین سطح با کمترین قدرت نفوذ و بیش‌ترین وابستگی قرار گرفته‌اند.

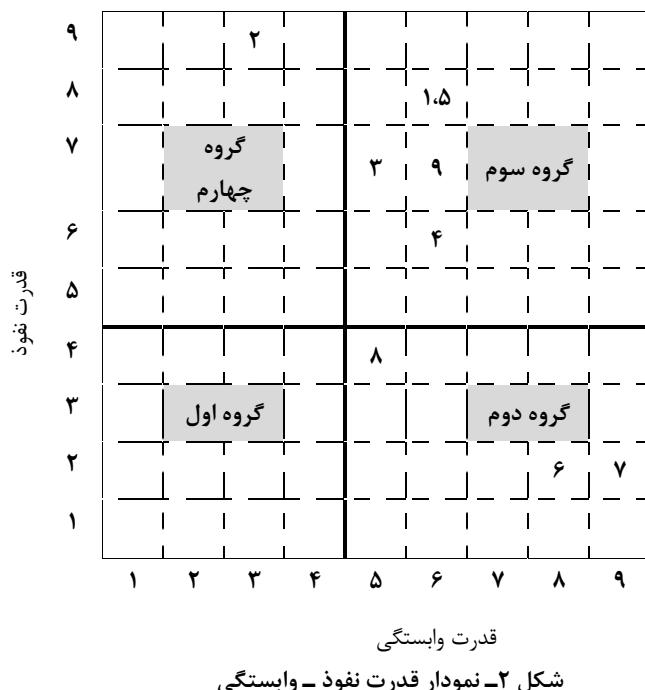

شکل ۱- مدل نهایی ساختاری تفسیری

با توجه به بررسی‌های انجام‌گرفته در جداول و اشکال فوق و با استفاده از سطوح اولویت‌بندی شده، درنهایت، عوامل کلیدی با تجزیه و تحلیل قدرت نفوذ - وابستگی در چهار گروه طبقه‌بندی می‌شوند. اولین گروه شامل عوامل خودمختار^۱ (گروه اول) می‌شود که قدرت نفوذ و وابستگی ضعیفی دارند. این عوامل تا حدودی از سایر عوامل مجزا هستند و ارتباطات کمی دارد. گروه دوم شامل عوامل وابسته^۲ (گروه دوم) را شامل می‌شود که از قدرت نفوذ ضعیف اما وابستگی بالایی برخوردارند. گروه سوم عوامل پیوندی^۳ (گروه سوم) هستند. این عوامل قدرت نفوذ و وابستگی بالایی دارند. در واقع

-
1. Autonomous
  2. Dependent
  3. Linkage

هرگونه عملی بر روی این عوامل منجر به تغییر سایر عوامل می‌شود. گروه چهارم عوامل مستقل^۱ (گروه چهارم) می‌باشند. این عوامل از قدرت نفوذ بالا و وابستگی پایینی برخوردارند. عواملی که از قدرت نفوذ بالایی برخوردارند، اصطلاحاً عوامل کلیدی خوانده می‌شوند. واضح است که این متغیرها در یکی از دو گروه مستقل یا پیوندی جای می‌گیرند. از طریق جمع کردن ورودی‌های (یک) در هر سطر و ستون قدرت نفوذ و میزان وابستگی متغیرها به دست می‌آید (چاندرمولی و ترنسو^۲، ۲۰۱۱، ۲۵۰). قدرت نفوذ و میزان وابستگی هریک از عوامل کلیدی مدیریت دانش در شکل شماره دو نشان داده شده است.

شکل ۲- نمودار قدرت نفوذ - وابستگی

همان‌طور که در شکل فوق دیده می‌شود، هیچ‌یک از عوامل نه‌گانه در گروه اول قرار نگرفته‌اند و این نشان از اهمیت تمامی عوامل در اجرای مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی دارد. قرارگرفتن عوامل منابع انسانی، پاداش‌های انگیزشی و محتواهای دانش در گروه دوم نیز نشان‌دهنده تأثیرپذیری

1. Independent
2. Chandramowli & Transue

بالای این عوامل از عوامل سطوح پایین‌تر می‌باشد. براساس شکل شماره دو، پنج عاملی که در گروه سوم قرار گرفته‌اند از قدرت نفوذ و وابستگی بالایی برخوردار هستند که به آن‌ها "عوامل پیوندی" گفته می‌شود. هرگونه تغییر در این عوامل باعث تغییر در سایر عوامل می‌شود. در شکل مدل‌سازی ساختاری تفسیری، این عوامل سطوح سه، چهار و پنج را به‌خود اختصاص داده‌اند. درنهایت، باید عامل مدیریت را نام برد که در گروه چهارم به‌عنوان عامل مستقل شناخته شده است و دارای بالاترین قدرت نفوذ و کمترین تأثیرپذیری می‌باشد. قرار گرفتن این عامل در گروه چهارم و در بالاترین نقطه آن، نشان از کلیدی‌بودن این عامل و اهمیت زیاد آن در پیاده‌سازی موفق مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

چالش اصلی سازمان‌ها، درک مدیریت دانش و چگونگی پیاده‌سازی آن است. امروزه، بزرگ‌ترین آرزوی سازمان‌ها، تعریف یک سیستم مدیریت دانش مناسب و اداره آن به یک روش موفق می‌باشد. بی‌شک، سازمان‌های ورزشی به‌عنوان متولیان و برنامه‌ریزان ورزش کشور که نقش مهمی در توسعه ورزش کشور در تمام سطوح دارند، باید در طراحی و استقرار سیستم مناسب مدیریت دانش، در نقش سازمان‌های پیش‌رو ظاهر شوند که این امر مستلزم شناسایی عوامل کلیدی موفقیت و اقدام عملی برمنای این عوامل تأثیرگذار در مراحل مختلف طراحی و استقرار سیستم مدیریت دانش می‌باشد. در پژوهش حاضر به‌منظور شناسایی عوامل کلیدی موفقیت در پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی از روش تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد که درنتیجه آن، نه عامل به‌عنوان عوامل کلیدی شناسایی گردید. سپس، با علم به این موضوع که این عوامل در دنیای واقعی اولویت یکسانی ندارند و مستقل از هم نبوده و دارای وابستگی‌های درونی و ذاتی می‌باشند، از تکنیک مدل‌سازی ساختاری تفسیری استفاده شد. اولین عامل شناسایی شده در زمینه پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی، عامل مدیریت است. این یافته با نتایج پژوهش اسکیرم و آمیدن (۱۹۹۷)، داونپورت و همکاران (۱۹۹۸)، چریدس و همکاران (۲۰۰۳)، وی و همکاران (۲۰۰۹) و لیندنر و والد (۲۰۱۰) همخوانی دارد. در پژوهش حاضر، عامل مدیریت با توجه به دارا-بودن بالاترین قدرت نفوذ و کمترین میزان وابستگی، در پایین‌ترین سطح مدل ساختاری تفسیری قرار گرفته است که نشان از کلیدی‌بودن این عامل در پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی دارد و به‌عنوان فوندانسیون و سنگبنای مدل محسوب می‌شود. این بدان معنا است که به-

منظور شروع کارکرد سیستم می‌بایست روی آن تأکید نمود تا درنتیجه آن، زمینه برای عوامل سطوح بالاتر فراهم شود. براین‌اساس، مدیران باید بیشترین توجه را به عوامل دیگر که در سطوح بعدی قرار گرفته‌اند داشته باشند؛ لذا، می‌توان چنین استدلال کرد که مدیریت سازمان‌های ورزشی، نقش اصلی را در اثرگذاری بر موفقیت‌های مدیریت دانش دارند. مدیران بهمنظور سرمشق قراردادن رفتار مطلوب درجهت مدیریت دانش، بهعنوان مدل‌های نقش عمل کنند؛ برای‌مثال، آن‌ها می‌بایست اراده خود برای تسهیم دانش با دیگران در سازمان را نشان دهند و پیوسته یاد بگیرند و بهدنیال دانش و ایده‌های جدید باشند. این‌که مدیران رفتارهای خود را در عمل به نمایش بگذارند بسیار مهم می‌باشد. با این کار، آن‌ها بیش‌تر می‌توانند بر کارکنان اثر گذارند تا آن‌ها نیز از مدیران تقلید کنند و تمایل خود را به مشارکت در مدیریت دانش افزایش دهند.

علاوه‌براین، دومین عامل شناسایی‌شده در این ارتباط فرهنگ می‌باشد. هانگ و همکاران (۲۰۰۵)، وی و همکاران (۲۰۰۹)، محمدی و همکاران (۲۰۰۹) و لیندنر و والد (۲۰۱۰)، مدلی را جهت پیاده‌سازی مدیریت دانش مطرح کردند که یکی از عوامل کلیدی در این مدل‌ها، فرهنگ می‌باشد. نتایج پژوهش حاضر بیانگر آن است که عامل فرهنگ در سطح پنجم مدل ساختاری تفسیری قرار دارد و پس از مدیریت، بهعنوان کلیدی‌ترین عامل برای پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی محسوب می‌شود؛ بدین‌معنا که این عامل، نقش محرك را دارد و با بهینه‌سازی آن می‌توان بهینه‌شدن عوامل دیگر را انتظار داشت؛ بنابراین، با ایجاد فرهنگ حمایتی از دانش در سازمان، مدیریت دانش می‌بایست بخشی از مأموریت و چشم‌انداز سازمان بهشمار رود؛ یعنی، در تمام لایه‌های سازمانی و فعالیت‌های سازمان نمود داشته باشد؛ به‌گونه‌ای که کارکنان و مدیران، مدیریت دانش را بخشی از کار خود بدانند. سومین عامل شناسایی‌شده در این مطالعه که در سطح پنجم مدل ساختاری تفسیری قرار دارد، عامل ساختار سازمانی است که در مدل‌های مختلفی همچون اسکیرم و آمیدن (۱۹۹۷) و محمدی و همکاران (۲۰۰۹) بدان اشاره شده است. در این مورد می‌توان چنین استدلال کرد که دیگر جنبه کلیدی برای پیاده‌سازی مدیریت دانش، توسعه یک ساختار سازمانی مناسب می‌باشد. علاوه‌براین، چهارمین عامل شناسایی‌شده، معماری دانش است که این یافته با نتایج پژوهش اسکیرم و آمیدن (۱۹۹۷) همخوانی دارد. یافته‌های ما بیانگر این است که عامل معماری دانش در سطح پنجم مدل ساختاری تفسیری قرار دارد و دارای ارتباط متقابل با عامل‌های ساختار سازمانی و فرهنگ می‌باشد و با تحقق این عوامل، شرایط برای عوامل سطوح بالاتر فراهم خواهد شد.

پنجمین عامل شناسایی‌شده در این مطالعه که در سطح چهارم مدل ساختاری تفسیری قرار دارد، فناوری اطلاعات است که بر این عامل نیز در اکثر مطالعات و مدل‌های مدیریت دانش تأکید شده

است. یافته‌های اسکیرم و آمیدن (۱۹۹۷)، چریدس و همکاران (۲۰۰۳)، هانگ و همکاران (۲۰۰۵)، محمدی و همکاران (۲۰۰۹)، وی و همکاران (۲۰۰۹) و لیندنر و والد (۲۰۱۰) از این جمله هستند. در این زمینه، شاکر (۲۰۰۷) بیان می‌کند که فناوری اطلاعات، یک بستر نرم‌افزاری قوی برای مدیریت دانش و افزایش تأثیر آن در سازمان بوده که به طور سیستماتیک مدیریت دانش را در سازمان پشتیبانی و تسهیل می‌نماید؛ بنابراین، می‌توان گفت فناوری اطلاعات یکی از توامندسازهای کلیدی در پیاده‌سازی مدیریت دانش می‌باشد که قابلیت آن از یک آرشیو ایستای اطلاعات شروع شده و با اتصال افراد به اطلاعات و نیز اتصال افراد به یکدیگر ادامه می‌باید. فناوری اطلاعات باعث جستجوی سریع، دسترسی و بازیافت اطلاعات می‌شود و همکاری و ارتباطات بین افراد را حمایت می‌کند. در اصل، فناوری اطلاعات می‌تواند نقش‌های متنوعی را در حمایت از مدیریت دانش سازمانی ایفا کند.

علاوه‌براین، ششمین عامل شناسایی شده در پژوهش حاضر که در سطح سوم مدل ساختاری تفسیری قرار دارد، محتوای دانش می‌باشد که در مدل اجمل و همکاران (۲۰۱۰) نیز مطرح شده است. آن‌ها در پژوهشی، ۳۲ شاخص را گردآوری کردند و آن‌ها را در شش عامل اصلی جای دادند که محتوای دانش یکی از همین عوامل بود. هفتمین عامل شناسایی شده نیز که در سطح سوم مدل ساختاری تفسیری قرار دارد، فرایندهای دانشی است. در این زمینه، اسکیرم و آمیدن (۱۹۹۷)، وی و همکاران (۲۰۰۹) و لیندنر و والد (۲۰۱۰)، فرایندهای دانشی را یکی از عوامل اصلی پیاده‌سازی مدیریت دانش عنوان کرده‌اند.

هشتمین عامل شناسایی شده در این مطالعه که در سطح دوم مدل ساختاری تفسیری قرار دارد، پاداش‌های انگیزشی می‌باشد. داونپورت و همکاران (۱۹۹۸) نیز به یافته‌های مشابهی با نتایج حاضر درخصوص عامل پاداش‌های انگیزشی دست یافتند. اسمیت (۲۰۰۴) نیز عنوان می‌کند که اگر تشویق‌ها بر مبنای اهدافی باشد که کارکنان از عهده آن برآیند، بیشتر به دانش تمایل خواهند داشت. بی‌شک، ارتباط‌دهی پاداش به عملکرد فردی که باعث ایجاد رقابت شود، در فرهنگ تسهیم دانش، تعیین‌کننده و اثربخش خواهد بود. در حمایت از مدیریت دانش می‌بایست پاداش‌های پولی و غیرپولی در یک سیستم پاداش جامع یکپارچه شود؛ لذا، می‌توان گفت دادن پاداش به کارمندان، به تحریک و تقویت رفتار مثبت درجهت مدیریت دانش اثربخش خواهد انجامید. علاوه‌براین، به‌منظور ایجاد یک سازمان دانش‌محور موفق، لازم است که سیستم‌های تشویقی بر معیارهایی مانند تسهیم دانش، کار تیمی، خلاقیت و راه حل‌های نوآورانه تمرکز کنند. چنین سیستم‌هایی می‌بایست به نگرش‌های ریسک‌گرا و کارهای گروهی پاداش دهند، به‌ویژه، اعطای پاداش به کارکنان با تأکید بر عملکرد

گروهی، سطح بالایی از مبادله دانش بین کارمندان را تحریک خواهد کرد. درنهایت، نهمین عامل شناسایی شده، منابع انسانی می‌باشد. این یافته پژوهش با نتایج پژوهش هلسپل و جوشی (۲۰۰۰)، چریدس و همکاران (۲۰۰۳)، وی و همکاران (۲۰۰۹) و لیندنر و والد (۲۰۱۰) همخوانی دارد. در این زمینه، اجمل و همکاران (۲۰۱۰) بیان می‌کنند که مدیریت دانش، مدیریت افراد است و مدیریت افراد، مدیریت دانش می‌باشد؛ از این‌رو، می‌توان گفت با توجه به ماهیت اجتماعی مدیریت دانش، موفقیت چنین سیستمی بدون درنظر گرفتن موارد مرتبط با کارکنان تقریباً غیرممکن می‌باشد. در پژوهش حاضر، عامل منابع انسانی در بالاترین سطح مدل ساختاری تفسیری قرار گرفت که نشان از تأثیرپذیری بالای این عامل از عوامل سطح پایین‌تر خود دارد.

با توجه به بحث بالا می‌توان نتیجه‌گیری کرد که هر نه عامل (اگرچه با درجات متفاوت) به‌منظور پیاده‌سازی مدیریت دانش مهم می‌باشند و اولویت‌بندی آن‌ها تنها به‌دلیل درک بیشتر و شناخت عوامل تأثیرگذارتر می‌باشد. همچنین، شناسایی عوامل و اولویت‌بندی انجام‌شده در این پژوهش می‌تواند به عنوان راهنمایی برای مدیران سازمان‌های ورزشی و اعضای تیم مدیریت دانش، به‌منظور برنامه‌ریزی صحیح و تدوین راهبردهای مناسب برای پژوهش مدیریت دانش باشد. از آن‌جاکه سازمان‌های ورزشی ممکن است در یک مقطع زمانی قادر به مدیریت تمام جنبه‌های مدیریت دانش نباشند، اولویت‌بندی انجام‌شده در این پژوهش می‌تواند به سازمان‌های ورزشی جهت تنظیم فعالیت‌های مدیریت دانش کمک نماید. همچنین، از عوامل کلیدی شناسایی‌شده می‌توان در ترسیم نقشه راهبرد دانش کمک گرفت.

در هر صورت، با درنظر گرفتن عوامل کلیدی شناسایی‌شده در مدل و با توجه به این که باید بین پیشنهادها و یافته‌های پژوهش نگاشت مناسبی برقرار شود، پیشنهادهای زیر به‌منظور طراحی و استقرار موفقیت‌آمیز سیستم مدیریت دانش قابل‌ارائه می‌باشد:

- تغییر نگرش و دیدگاه مسئولان نسبت به نقش و جایگاه دانش، ایجاد فرصت ارتقای دانش شغلی، اعطای استقلال و آزادی شغلی به‌منظور اغتنای شغلی افراد، به کارگیری ابزارهای تشویقی برای کارکنانی که عملکرد خوب، نوآوری و خطرپذیری دارند، اجرای برنامه‌ریزی راهبردی برای تسهیم دانش و تعریف بسته‌های دانش برای کارکنان

- ایجاد جو اعتماد در سازمان؛ به گونه‌ای که کارکنان خطری را از جانب انتقال دانش شغلی خود به دیگر افراد احساس نکنند، تشویق افراد دانش‌مدار به انتقال دانش به دیگر افراد و تعریف فرایندی که براساس آن دانش کارمندان مورده بهره‌برداری قرار گیرد

- تشکیل کارگروه به‌منظور تدوین فرایندی برای حفظ و نگهداری داده‌ها و اطلاعات در سازمان، شناسایی افراد دانش‌مدار، کلیدی و یا در شرف بازنشستگی در سازمان و افزایش وفاداری و تعلق

سازمانی در این‌گونه افراد و نیز جلوگیری (در حد امکان) از خارج شدن دانش آن‌ها از سازمان – برگزاری همایش‌ها و کارگاه‌های آموزش و توجیهی، گسترش شبکه‌های ارتباطی در درون و بیرون سازمان و ایجاد اجتماعات دانش با هدف برقراری تعامل بیشتر دانش و تجربه‌ها و ارتقای تسهیم دانش در سازمان

– تجدید در نظام ساختار سلسله‌مراتبی و گسترش نظام شبکه‌ای بهمنظور تسريع روند تبادل و تعامل افراد با مسئولیت و تخصص‌های متفاوت در راستای تحقق اهداف تسهیم دانش در سازمان

– ایجاد مشوق‌هایی بهمنظور بالا بردن سطح دانش کارکنان و جذب افراد صاحب دانش در سازمان در راستای ایجاد دانش در سازمان

به‌هر تقدیر باید قبول داشت که یکی از شیوه‌های مؤثر جهت حفظ رقابت در صحنه بین‌المللی و افزایش اثربخشی سازمان، بهره‌گیری از سیستم اثربخش مدیریت دانش در سازمان‌ها می‌باشد؛ و با توجه به پر زنگ شدن نقش مدیریت دانش در موفقیت و شکست سازمان‌ها در سالیان اخیر و تأکید مدیران ارشد کشور به پیاده‌سازی مدیریت دانش در محیط‌های کاری و همچنین در اختیار نبودن مدل جامع در خصوص مدیریت دانش در کشور؛ پژوهش‌های متعددی در این زمینه صورت گرفته است. هر کدام از این پژوهش‌ها، پیرامون ضرورت مدیریت دانش و سازمان‌های دانشی صورت گرفته است. ولی مع‌الاسف در جهت تشریح طرق بهره‌گیری از مدیریت دانش در سازمان‌ها و اولویت‌بندی عوامل آن، بالاخص در حوزه ورزش و سازمان‌های ورزشی کشور حرکت شایسته‌ای صورت نگرفته است و هر کدام از این مطالعات، خود را منحصر در ذکر چند عامل که بر مدیریت دانش مؤثر بوده‌اند، کرده‌اند و بیش‌تر این مطالعات، این عوامل را مستقل از یکدیگر فرض کرده‌اند. در این پژوهش یک گام به جلو برداشته شده، علاوه بر شناسایی عوامل مؤثر در پیاده‌سازی مدیریت دانش در سازمان‌های ورزشی؛ به اولویت‌بندی و ارتباط بین این عوامل در مدل یکپارچه پرداخته است و از این لحاظ این پژوهش پیشگام است.

منابع

1. Ajmal, M., Helo, P., & Kekale, T. (2010). Critical factors for knowledge management in project business. *Journal of Knowledge Management*, 14(1): 156-68.
2. Bhatti, W. Z., Zaheer, A., & Rehman, K. (2011). The effect of knowledge management practices on organizational performance: A conceptual study. *African Journal of Business Management*, 5(4): 2847-53.
3. Chandramowli, S., & Transue, M. (2011). Analysis of barriers to development in landfill communities using interpretive structural modeling. *Habitat International*, 35(2):

- 246-523.
4. Chang, T. H., & Wang, T. C. (2009). Using the Fuzzy Multi-Criteria Decision Making Approach for measuring the possibility of successful knowledge management. *The Journal of Information Sciences*, 14(1): 156-68.
  5. Chourides, P., Longbottom, D., & Murphy, W. (2003). Excellence in knowledge management: An empirical study to identify critical factors and performance measures. *Measuring Business Excellence*, 7(2): 29-45.
  6. Chua, A., & Lam, W. (2005). Why KM projects fail: A multi-case analysis. *Journal of Knowledge Management*, 9(3): 6-17.
  7. Davenport, T., De Long, D., & Beers, M. (1998). Successful knowledge management projects. *Sloan Management Review*, 39(2): 43-57.
  8. Holsapple, C. W., & Joshi, K. D. (2000). An investigation of factors that influence the management of knowledge in organizations. *Journal of Strategic Information Systems*, 9(2): 235-61.
  9. Huang, J., Tzeng, G., & Ong, Ch. (2005). Multidimensional data in multidimensional scaling using the analytic network process. *Pattern Recognition Letters*, 105(2): 164-68.
  10. Jaber, A., Salimi, M., & Khazaeipool, J. (2014). Effect of intrinsic and extrinsic motivation on employee knowledge sharing in sport organizations (case study physical education employees Isfahan Province). *Journal of Sport Management*, 5(16): 55-75. (Persian)
  11. JafariMoghadam, S. (2010). Knowledge management in school based management system. *Journal of Management Education*, 10(36): 5-27. (Persian)
  12. Lindner, F., & Wald, A. (2010). Success factors of knowledge management in temporary organizations. *Journal of Project Management*, 29(7): 877-88.
  13. Mills, M., & Smith, T. A. (2011). Knowldege management and organizational performance: A decomposed view. *Journal of Knowledge Management*, 15(1): 156-71.
  14. Mohammadi, K., Khanlari, A., & Sohrabi, B. (2009). Organizational readiness assessment for knowledge management. *International Journal of Knowledge Management*, 5(1): 1011-29.
  15. Nematy, M. (2011). Knowledge management, culture, higher education. *Journal growth of Technology*, 2(7) 28-35. (Persian)
  16. Roelandet, j., & Ehssan, S. (2004). Organizational factors and knowledge management within large marketing departments: An empirical study. *Journal of Knowledge Management*, 5(4): 156-71.
  17. Shaker, A. (2007). Knowledge sharing and technological capabilities: The moderating role of family involvement. *Journal of Business Research*, 6(1): 20-24.
  18. Shih, H. A., & Ching, Y. H. (2005). Strategy alignment between KM HRM and corporate development. *International Journal of Manpower*, 26(6): 583-4.
  19. Skyrme, D. J., & Amidon, D. M. (2003). Creating the knowledge-based business. London: Business Intelligence, (1): 103-106.
  20. Smiti, G. (2004). Knowledge management and reference services. *The Journal of Academic Librarianship*, 30(5): 368-81.
  21. Wei, C. C., Choy, C. S., & Yew, K. (2009). Is the Malaysian telecommunication industry ready for knowledge management implementation. *Journal of Knowledge Management*, 13(1): 69-87.

استناد به مقاله

نقی، سیدعلی، میرغفوری، سیدحبیب الله، و مروتی شریف آبادی، علی. (۱۳۹۵).
شناسایی و اولویت بندی عوامل کلیدی موفقیت در پیاده سازی مدیریت دانش در
سازمان های ورزشی. *مطالعات مدیریت ورزشی*، ۸(۳۶)، ۹۳-۱۱۲.

Naghavi, S. A., Mirghafoori, S. H., & Morovati Sharif Abadi, A. (2016). Identification and Prioritization of Key Factors in Successful Implementation of Knowledge Management in Sport Organization. *Sport Management Studies*. 8 (36): 93-112. (Persian)

Identification and Prioritization of Key Factors in Successful Implementation of Knowledge Management in Sport Organization

S. A. Naghavi¹, S. H. Mirghafoori², A. Morovati Sharif Abadi³

1. M.Sc. of Science and Arts University*
2. Associate Professor, University of Yazd
3. Assistant Professor, University of Yazd

Received Date: 2014/05/25

Accepted Date: 2015/03/07

Abstract

The aim of present study was to identify and prioritize factors in successful implementation of knowledge management in sports organizations, using interpretive structural approach model. The aim of present study is practical, its method and nature is descriptive - analytical. The population of this study had two parts so that in order to identify factors affecting organizational spirituality in Yazd university according to survey analytical models, a 250 sample of sports organizations including physical education, physical education office, sports federation employees were selected via stratified sampling and were discussed and analyzed. In the second part of the scheme in order to classify priority of the key factors identified, we cooperated with 10 experts who had mastered the respected scientific research on the subject. Factor analysis showed that 9 factors of management organizational structure, architecture, science, culture, human resources, information technology, knowledge processes, motivational rewards and content knowledge are considered as the key success factors in the implementation of knowledge management in sports organizations. Structural interpretation of model results also showed that the management agent has highest leverage and least dependency to other 8 key factors.

Keywords: Sports Organizations, Interpretive Structural Modeling, Knowledge Management.

---

* Corresponding Author

Email: sa.naghavi@chmail.ir